

Eindhoven, 21 december

Excellenties,

De leden van de vereniging Eindhovense Coffeeshops (VCE) hebben veel inspanning geleverd, meegedacht, voorstellen en suggesties aangedragen om een succesvol experiment mogelijk te maken. Als actieve vereniging die zich al vele jaren inzet coffeeshopbeleid te verbeteren en maatschappelijk ondernemen ernst neemt zijn wij teleurgesteld. Ondanks bevaart te zijn door de adviescommissie Knottnerus en een gesprek met ambtenaren van uw ministeries 13-09 j.l. naast een schriftelijke inbreng (VCE-brief 25-10-2018) op belangrijke punten zijn geen of onvoldoende aanpassingen gemaakt, waarmee een praktische uitvoering wordt bemoeilijkt en gefrustreerd. Afhankelijk van de grootte van een gemeente en het aantal coffeeshops, geografische ligging, bevolkingssamenstelling, etc. zijn de lokale omstandigheden bepalend voor de individuele coffeeshop en de mate van overlast in een gemeente. Wij zijn dankbaar dat we in de gelegenheid gesteld worden om via een internetconsult te kunnen reageren op het wetsvoorstel.

**Vraag 1 van 7**

Bent u van mening dat de geslotenheid van de coffeeshopketen wordt geborgd met de eisen die zijn opgenomen in het besluit?

Vraag 1 kan met ja beantwoord worden, echter ligt de nadruk met name op de controle van de gesloten keten, waardoor geen rekening gehouden wordt met lokale omstandigheden, die per gemeente door de bevolkingssamenstelling, geografische ligging, historie van de stad, etc. sterk kunnen verschillen. Hoewel een verschil in gemeenten gewenst is, bevatten de eisen niet genoeg elementen en voldoende ruimte hiervoor. Verder sluit het experiment te weinig aan bij de huidige praktijk en de wensen van de consument. (zie verder puntsgewijze toelichting).

**Vraag 2 van 7**

Bent u van mening dat de eisen die gedurende het experiment voor aangewezen telers en deelnemende coffeeshops gelden, voldoende duidelijk en toereikend zijn?

De focus ligt vooral op de geslotenheid van de coffeeshopketen en de controle daarop waardoor eisen niet aansluiten op de praktijk en zijn daarom ontoereikend. Andere eisen brengen extra (wellicht onbedoelde) veiligheidsrisico's en onnodige kosten met zich mee voor telers en coffeeshops.

Een ontoereikend punt is dat coffeeshops na het experiment terug moeten naar de illegale markt en zich weer aan een meer dan ontoereikende 500-gramregel moeten houden. Na 20 jaar vragen om verruiming van deze handelsvoorraad heeft geen enkele, op de praktijk gestoelde, aanpassing plaatsgevonden en zullen wij het verzoek hierbij herhalen om voor alle Nederlandse coffeeshops de handelsvoorraad te verhogen nu men tot enig inzicht is gekomen en hopen we na al die jaren op een heel klein beetje redelijkheid te kunnen rekenen.

De rechtsbescherming voor coffeeshops is onduidelijk, die begint op moment van deelname aan het experiment, uit de tekst maken wij op dat hiermee de startdatum van het eigenlijke experiment bedoeld is, hetgeen niet toereikend zou zijn. Niet duidelijk is wat in de toelichting van memorie van wijziging 27-11-2018 (punt M) moet worden verstaan onder 'gefaseerde invoering' wat voor de zekerheid is toegevoegd.

Het is niet bekend hoeveel cannabis geteeld moet worden wat het lastig maakt een volume te berekenen hoeveel 10 telers moeten kunnen telen zodat toereikend cannabis beschikbaar is. Bovendien kan door de gestelde eisen ook steeds minder een realistische inschatting gemaakt worden over de hoeveelheid te telen cannabis, omdat er veranderingen gaan plaats vinden. Teneinde brengt een loting enige onzekerheid bij degenen die een voorselectie moeten maken, waardoor vermoedelijk kleinere telers bij voorbaat afvallen om niet in een capaciteit-val te stappen, eventuele overcapaciteit zal onder het bedrijfsrisico van de (te) grote teler vallen, welke in de kostprijs van de cannabis wordt meegenomen. De cannabis wordt zo wel steeds duurder

Zodra een gemeente is aangewezen om deel te nemen aan het experiment zien wij geen bezwaarmogelijkheden voor een individuele coffeeshopondernemer door verplichte deelname in het besluit experiment gesloten keten te eisen en waarmee een extra sluitingscriterium alleen voor de deelnemers van het experiment geldt. Indien de burgemeester vindt dat een coffeeshop niet mee mag doen aan het experiment, de gedoogvergunning ingetrokken wordt of komt te vervallen is daarmee een 2e sluitingsargument toegevoegd. Coffeeshops die niet meedoen aan het experiment krijgen hiermee niet te maken. Bijgekomen zijn er nog een L van Locatie, de 2<sup>e</sup> O van Openingstijden, de 3<sup>e</sup> O van Opleiding en de 2<sup>e</sup> I van Inrichtingseisen en kunnen op het A en O-criterium aanvullende eisen door de burgemeester worden gesteld, naast eisen op de handelsvoorraad. Het stapelt zich zo wel op, naast de vraag wat de ene of andere eis überhaupt met het experiment te maken heeft. De ingrijpende verschraling van het assortiment cannabisproducten betekend niet maar meer concurrerend met coffeeshops van een controlegemeente te kunnen zijn en alles bij elkaar opgeteld zijn het slechte uitgangspunten voor deelnemende coffeeshops.

Niet alleen verschillen per gemeente, maar ook verschillen per wijken hebben invloed op individuele coffeeshops, hiermee wordt onvoldoende rekening gehouden. Dreigt een coffeeshop in financiële problemen te komen kan hij geen bezwaar maken of erop hopen om op korte termijn terug te kunnen keren naar de oude situatie en het ontbreekt ons aan bestuursrechtelijke deskundigheid om te kunnen beoordelen of nu ook onze bezwaarmogelijkheden tegen beslissingen van de burgemeester, die betrekking hebben op reeds bestaande en nieuwe criteria 's, door deelname aan het experiment komen te vervallen. Door een aanwijzing van verantwoordelijke ministers kan het experiment in een gemeente vroegtijdig beëindigd worden, deze beslissingsbevoegdheid (openbare orde-problemen) ligt blijkbaar niet bij de burgemeester en de gemeenteraad.  
(zie verder puntsgewijze toelichting).

### **Vraag 3 van 7**

Bent u van mening dat bepaalde eisen anders zouden moeten luiden ten behoeve van een efficiënte bedrijfsvoering door aangewezen telers of deelnemende coffeeshops, en zo ja, in welke zin? Kunt u daarbij aangeven op welke wijze de geslotenheid van de coffeeshopketen wordt geborgd?

De eenzijdige kijk op de geslotenheid van de keten en de daarop afgestemde eisen, met het zwaartepunt op (gemakkelijke) controle, door de geringe aansluiting op de huidige situatie stuit op te veel praktische bezwaren. Wij pleiten ervoor dat het inpakken van cannabis zoals nu ook gebruikelijk, bij de coffeeshops komt te liggen om ontslag van coffeeshopmedewerkers en verschraling van het aanbod voor de consument te voorkomen. Aan de borging van de gesloten keten veranderd niets en zal, net als bij de teler, uit de administratie blijken.

De keuzemogelijkheid voor de consument wordt ernstig verschaalt (geen buitenlandse hasj/wiet en joints en *edibles* vinden we nergens in de tekst terug), tezamen met het aantal aan de verpakking (inclusief bijsluiter) gestelde eisen met een verzegelende zegel als ultimo ultra, de indruk, dat het om staatswiet zou gaan, nog eens extra versterkt wordt. Uit het oog verloren is, dat het om recreatieve cannabisconsumenten gaat en deelnemende coffeeshops geen baat hebben bij het imago staatswiet te verkopen, een term waar de overheid zelf voeding aan geeft door gestelde eisen.

Gefaseerde invoering van legale wiet en hasj als vervanger van buitenlandse hasj en wiet en de nu nog illegaal in Nederland gekweekte cannabis is een vereiste voor een soepele overgang, mede ter

voorkoming van overlast en verstoring van de openbare orde. Er is geen waarborg dat voldoende cannabis van goede kwaliteit op dag X gereed zal zijn en de kwaliteit is ook niet als een eis voor de teler opgenomen, waarmee alleen een (in) groeimodel in aanmerking kan komen. Betreft de kwaliteitscontrole op de gekweekte cannabis die de telers met een aanwijzing zelf dienen te verzorgen, tegen advies van de commissie Knottnerus in (slager die eigen vlees keurt), zal daartoe nog een verheldering moeten volgen.

(zie verder puntsgewijze toelichting).

Gezien de internationale ontwikkelingen en nu ook vlakbij in Luxemburg plannen zijn om te legaliseren de duur van het experiment en door aan de kleinschaligheid van het experiment vast te willen houden, kan ook gezien worden als een wurggreep en kan stilstand van minimaal 5,5 en maximaal 7 jaren betekenen exclusief de benodigde tijd voor de voorbereiding van de AMvB.

- AMvB 2 jaar, voorbereidingsfase 1 tot 1,5 jaar, experiment 4 jaar, einde experiment ½ tot 1,5 jaar.

Om reden van deze ontwikkelingen mag het experiment verdere ontwikkelingen van regulering en legalisering niet in de weg staan. Desalniettemin luidt onze aanbeveling dat gedurende het experiment meer gemeenten overstappen naar het (in)groeimodel.

#### **Vraag 4 van 7**

Bent u van mening dat de procedure voor de aanwijzing van telers voldoende duidelijk en toereikend is?

De focus ligt vooral op de geslotenheid van de coffeeshopketen en de controle daarop waardoor eisen niet aansluiten op de praktijk en daarom ontoereikend zijn. Andere eisen brengen extra (wellicht onbedoelde) veiligheidsrisico's en onnodige kosten met zich mee brengen en de kostprijs van cannabis steeds duurder maken.

(zie verder puntsgewijze toelichting).

#### **Vraag 5 van 7**

Bent u van mening dat met de eisen die zijn opgenomen in het besluit de openbare orde en de veiligheid tijdens het experiment voldoende wordt geborgd?

Sommige eisen brengen extra veiligheidsrisico's met zich mee (zie vraag 2 en 4), andere eisen bevatten elementen waardoor voor een deel van de coffeeshopbezoekers huidig Nederlands gedoogbeleid niet meer zal gelden en voorspelbare overlast en verstoring openbare orde in het besluit genegeerd zijn. Tezamen met een handhaving op het Ingezetenen-criterium zal de verstoring van de openbare orde toe nemen en overlast door straatdealers sinds 2012 als feitelijk moet worden beschouwd. Ook hier maakten en maken de lokale verschillen de mate van overlast uit en met beïnvloeding op WODC-rapporten door het Ministerie J&V het waterbedeffect destijds niet gemeten werd, blijkt dat men nu een inhaalslag te willen doen door naast experimentgemeenten ook controlegemeenten aan te wijzen.

Met de opgedane ervaringen wordt onvoldoende rekening gehouden en kan voorspelbare verstoring van de openbare orde, waarvan de oorzaak de gestelde eisen zijn, bij voorbaat geen toereikende borging bevatten om de overlast te voorkomen. Het wekt de schijn dat het bij dit experiment erom gaat wetenschappelijk in beeld te brengen welke gevolgen de gestelde eisen hebben, waarvan de basis een (gemakkelijk) te controleren gesloten keten is.

Website v/d 2<sup>e</sup> Kamer (bovenaan)

Het wetsvoorstel heeft als doel een experiment mogelijk maken met het telen van cannabis voor recreatief gebruik, ook wel bekend als het wietexperiment. Het doel van het experiment is om te onderzoeken of en hoe op kwaliteit gecontroleerde cannabis aan de coffeeshops geleverd kan worden, zonder dat dit verboden is (gesloten coffeeshopketen).

### Vraag 6 van 7

Bent u van mening dat de eisen over preventie en voorlichting door deelnemende coffeeshops, voldoende duidelijk en toereikend zijn?

Zie puntsgewijze toelichting artikel 6

### Vraag 7 van 7

Heeft u nog andere opmerkingen die van belang zijn voor de uitwerking van het experiment?

Zie puntsgewijze toelichting

## Puntsgewijze toelichting

Art. 3 (deelnemende coffeeshops)

We hebben reeds eerder toegelicht dat een verplichte deelname tot faillissementen kan leiden bij met name kleinere buurtcoffeeshops. In onze stad bedraagt gemiddeld 26% van de omzet buitenlandse hasj (buitenlandse wiet speelt in onze stad nauwelijks een rol), echter kan dit per individuele coffeeshop veel hoger liggen, afhankelijk van de etnische achtergrond van de eigenaar en de ligging van de coffeeshop (wijk met een groter aandeel allochtonen) en dit kan per gemeente en ook per wijk sterk verschillen. En indien joints en *edibles* (hasjcake en wietkoekjes) eveneens mochten wegvallen met verdere omzetzaling gerekend moet worden.

Op Kamervragen inzake faillissement 27 nov. j.l. was het antwoord dat 2 commerciële partijen aan elkaar worden overgelaten en de overheid in verband met faillissement niet aansprakelijk kan worden gesteld. Onze invloed blijkt echter beperkt, het is de overheid die een keuze maakt uit de groep telers die zich hebben aangemeld en niet de coffeeshop. We kunnen alleen maar hopen dat een juiste keuze gemaakt wordt. Nadere eisen aan de kwaliteit van de cannabis worden niet gesteld, anders dan dat er 'schoon' (pesticidevrij) geteeld moet worden. Er is geen garantie dat aangewezen telers de door de consument gewenste kwaliteit tijdig kunnen leveren. Wij hebben voor een gefaseerde invoering ofwel voor een groeiend proces gepleit om praktische problemen te kunnen ondervangen en de continuïteit van onze bedrijven niet in gevaar te brengen. Teneinde betreuren wij dat het niet tot een aanpassing heeft geleid die op de praktijk is afgestemd en het risico is voor ons onaanvaardbaar hoog indien te veel coffeeshopbezoekers wegblijven en dat gebeurt als de kwaliteit niet op orde is.

Art. 4.1 (eisen in zake verkoop hennep en hasj)

Hier wordt verwezen naar artikel 3.b. van de Opiumwet, waarin het verwerken van de cannabis is toegestaan, dus het schudden van joints en maken van wietkoekjes en hasjcake is mogelijk. Alleen verderop lezen we onder aanwijzingen voor de telers dat deze maximaal zakjes met 5 gram inhoud mag leveren en maken hieruit op dat joints, hasjcake en wietkoekjes niet meer terug te vinden zijn op de menulijst van de coffeeshops, waarmee de concurrentiepositie tegenover coffeeshops in controlegemeenten en de zwarte markt van deelnemende coffeeshops verder afneemt.

Het artikel sluit ook elke buitenlandse hasj of wiet uit.

Om consumenten niet op te jagen en ter voorkoming van overlast hebben wij voorgesteld (VCE-brief 25-10-2018) om ook buitenlandse hasj tijdens het experiment geleidelijk af te bouwen. Wij delen niet het optimisme dat na 1 tot 1,5 jaar voorbereiding volledig vervangende hasjproducten aan de consumenten kunnen worden aangeboden, het gaat met name om 1-jarige planten en andere en nieuwe genetica die een langere ontwikkeling nodig hebben. Nederland heeft niet eens een cannabis genenbank en voldoet, ondanks als één van de eerste landen met medische cannabis, niet aan de verdragsverplichting van het biodiversiteitsverdrag als het om cannabis gaat en optimisme, om snel een vervangend product op de markt te krijgen is erg voorbarig. Bij geleidelijke afbouw kan gemeten worden in hoeverre internationale drugshandel daadwerkelijk teruggedrongen kan worden tijdens het experiment. Omdat het maar om een zeer beperkt experiment gaat en in andere gemeenten wel buitenlandse hasj te koop is, alsook een illegale markt hierin kan voorzien, gaat het nu allen om een verschuiving en niet om een serieuze poging tot vermindering van internationale drugshandel.

Vast staat dat huidig Nederlands drugsbeleid voor de liefhebbers van buitenlandse hasj/wiet extra lastig wordt gemaakt. Het is of kilometers maken om in een andere stad aan de hasj te komen of zich naar de illegale markt wenden. Omdat er dan in één keer geen buitenlandse hasj meer te krijgen is verliezen wij deze groep bezoekers per direct en als ze weg blijven hebben we niet meer de kans om ze van vervangende producten te overtuigen. Wij zien geen maatschappelijk nut om een half decennium later plotseling buitenlandse hasj niet meer onder Nederlands gedoogbeleid te laten vallen, omwille van het experiment, teneinde het een discriminerend gehalte heeft tegen etnische groepen in ons land - Marokkanen roken meestal Marokkaanse hasj - en elke andere liefhebber van buitenlandse hasj. We kunnen dan wel naar Amerika en Canada kijken, maar wij hier in Europa hebben Afrika en de Oriënt in de buurt, hetgeen we niet kunnen negeren.

Wat de gesloten keten betreft gaat het uitsluitend om cannabis die op Nederlandse bodem geteeld wordt in de gesloten keten te houden en hieraan wordt voldaan. Dat daarnaast nog buitenlandse hasj verkocht wordt doet geen afbreuk aan de geslotenheid van deze keten van de op Nederlandse bodem gekweekte cannabis, waar tot in de puntjes beschreven staat hoe men die wil controleren en het veroorzaken van maatschappelijke onrust en verstoring openbare orde zou niet al bij voorbaat onderdeel van het experiment mogen uitmaken.

#### Art. 4.2

Bij het G-criterium (5-gram regel) is het zinsdeel 'per etmaal' komen te vervallen. De bezoeker mag dan in de coffeeshop 5 gram hasj of wiet kopen, vervolgens eventjes naar buiten gaan en wederom naar binnen komen om nogmaals 5 gram te kopen. *Cut and paste*, soms gaat het mis.

De legaal geteelde cannabis kan nog steeds door de politie worden afgepakt, thans is geen uitzondering gemaakt voor de consument en geldt voor hen de Opiumwet, waarin elk bezit van (soft) drugs verboden is.

#### Art. 4.4

Het ontbreekt de toevoeging, dat het handhaven van het I-criterium alleen voor grensgemeenten geldt. Wij begrepen dat er nog een definitie grensgemeenten zal volgen. Betekend dit dat gemeenten die 10, 20, 30, 50 of zelfs 100 km van de grens af liggen, net als bij het Ingezetenen-criterium het geval was, ook als grensgemeenten zullen worden aangemerkt?

Over het I-criterium: bij het lezen van het concept viel ons weer de zin op (pg. 16, vestigingseis teeltbedrijven) wat onder Nederland moet worden verstaan, met deze term hadden we reeds in 2012 mee te maken. Het I-criterium geldt alleen voor ingezetenen van Nederland en niet voor ingezetenen van het Koninkrijk der Nederlanden. Antilianen mogen niet binnen en aldus de Staatscourant is dit nog steeds zo. Dat heeft in 2012 nogal tot boosheid en onbegrip aan de deur geleid.

En wil de coffeeshop zich houden aan het I-criterium, zoals gepubliceerd in de Staatscourant, zouden we van elke ingezetene van Nederland, naast het identificatiebewijs, een uittreksel van het bevolkingsregister niet ouder dan 4 weken moeten vragen, om de niet in Nederland wonende Nederlanders, maar wel in bezit zijn van een Nederlands paspoort, de toegang te kunnen weigeren. Alleen als men op een ledenlijst stond was het uittreksel 1 jaar geldig, echter met de afschaffing van het Besloten club-criterium was er ineens geen ledenlijst meer.

Niet te doen om Nederlandse coffeeshopbezoekers 13 keer per jaar naar het gemeentehuis te sturen voor een uittreksel gemeentelijke basisadministratie en is er in gemeenten die ermee te maken kregen in het lokaal beleid opgenomen dat een Nederlands identificatiebewijs voldoende is om de coffeeshop in te mogen. Maar deze rompslomp, om 13 keer een nieuw uittreksel bij de gemeente te moeten halen, geldt dan nog steeds voor de in Nederland wonende buitenlanders (studenten, expats), welke zich dan alsnog op een ledenlijst konden inschrijven waarmee het uittreksel een jaar

lang geldig bleef. Het betekend wel dagelijkse controle op verlopen uittreksels en teleurgestelde gezichten als de expat het niet in de gaten heeft gehad dat al weer een jaar voorbij is en niet meer in de coffeeshop mag.

Het is ook niet gedaan met een flyer 'No Drugs', zoals de overheid die destijds eventjes produceerde. Zo'n flyer aan een supporter van Dynamo Kiev geven, als uitleg waarom hij er niet in mag, leek ons niet zo handig, wij kijken dan ook terug op 8 vertalingen flyers met meer uitleg, die intussen natuurlijk niet meer actueel zijn. Een mondelinge uitleg aan de deur zit er niet in - te ingewikkeld, te langdurig - en als er een evenement in de stad georganiseerd wordt, gebeurd het 100 of 200 keer op een dag. Op zo'n moment was het groot feest voor de straatdealers, waar teneinde ook de minderjarigen hun weg naartoe wisten te vinden een ongewenste ontwikkelingen was.

We mogen het B- en I-criterium tenslotte beschouwen als een groot openlucht experiment en al is de B ingetrokken, het I-criterium (zonder B) viel daarna niet meer uit te leggen, anders dan een wat vreemde publicatie in de Staatscourant, die in de praktijk onwerkbaar is en door plaatselijke APV's moet worden opgelapt en behoeft met name het I- criterium heel veel lokaal maatwerk.

#### Art. 5.2 (handelsvoorraad)

Er is sprake van een gemiddelde weekvoorraad, hetgeen inhoud dat 2 maal per week bij de teler besteld moet worden, wat onnodige vervoersbewegingen, kosten en extra administratie inhoud. Wil men de leveringen tot 1 maal per week beperken, is een gemiddelde voorraad van 2 weken nodig om onverwachte pieken (een soort valt plotseling in de smaak, festivals etc.) op te kunnen vangen.

In het besluit worden nadere eisen aan het vervoer gesteld, anderzijds vragen wij ons af of bij de apotheek ook een dure waardetransportvoertuig voorrijdt als de cannabis of nog gevaarlijker, Opiumpreparaten geleverd worden. Het is wel 1 van de eisen die de kostprijs van de cannabis verder opdrijven.

Een controleur moet dan controleren of er niet een beetje teveel gemiddelde weekomzet handelsvoorraad, waarop de burgemeester aanvullende eisen kan stellen, aanwezig is. Door wederom willekeurig een gelimiteerde handelsvoorraad in te stellen voor de coffeeshop, maakt het de legaal gekweekte wiet bij aankomst in de coffeeshop weer crimineel en ook de consument kan niet zeggen over legale hasj of wiet te beschikken omdat ook voor hem geen uitzondering is gemaakt. Volgens de Opiumwet is elk bezit van (soft) drugs strafbaar.

Later in de toelichting is er sprake van dat de coffeeshopondernemer handelsvoorraad bij de kweker kan aanhouden. Die voorraad moet tezamen met de voorraad in de coffeeshop toereikend zijn voor 6 maanden. Omdat het experiment plotseling kan eindigen indien verantwoordelijke ministers dit nodig achten en er ook geen garantie van voortzetting is na afloop van het experiment, is het niet mogelijk om 54 coffeeshops met slechts een gemiddelde weekvoorraad terug de illegale markt op te sturen. Een reëel benodigde handelsvoorraad van 6 maanden is de enige optie om te voorkomen dat coffeeshops in de problemen komen en als een voorwaarde moet worden opgenomen in de AMvB.

Het wordt overigens een enorme administratieve rompslomp voor de coffeeshopondernemer hoeveel en welke soorten hij bij 10 telers in reservering heeft, andersom moet de teler bijhouden hoeveel soorten 54 coffeeshops bij hem in bewaring hebben. Een beetje gek is het wel, dat bedrijven niet gewoon kunnen functioneren als bedrijven, niet eens als men deelneemt aan een experiment waar het om legaal gekweekte cannabis gaat en teelt- en coffeeshopbedrijven daarom een extra *funcky* administratie op na moeten houden. Honderden of duizend kilo's bij de teler dat is blijkbaar niet erg en legaal, eenmaal bij de coffeeshop aangekomen gaat het gezeur over de hoeveelheid handelsvoorraad onverminderd voort, door zo te doen alsof de 'legale' hasj en wiet weer illegaal is geworden.

#### Art. 5.3 en 5.4

De aanwijzing dat de cannabis alleen IN de coffeeshop bewaard moet worden is te beperkend en kan veiligheidsrisico's met zich meebrengen. Het gaat om een locatie toegankelijk voor controleurs en de coffeeshop zorgt voor een adequate opslag die veilig is zou als tekst toereikend moet zijn. Sommige coffeeshops zijn ook te klein om een opzichtige kluis te plaatsen en veilige opslag elders zou ook tot de mogelijkheden moeten behoren.

#### Art. 6.1a (preventie)

Inzake scholing van medewerkers, die voorlichting over preventie van verslaving dienen te geven, uiteraard de informatie omvat: als men elke dag blowt: probeer een paar dagen niet te blowen en gebruik cannabis voor je plezier: een joint lost geen problemen op. Genoemd advies is al opgenomen in de 'Tips voor verstandig gebruik' (tekst afkomstig BCD, Jellinek) welke vermeld staan op voorlichtingsflyers die al sinds de jaren 90 in coffeeshops worden aangeboden. Informatie verstrekken over preventie van verslaving zou op alle scholen van het voortgezet onderwijs moeten plaats vinden, in de coffeeshop gaat het over veilig gebruik.

Heden ten dage spreken wij van problematisch gebruik omdat niet alle middelen in dezelfde mate verslavend zijn zoals heroïne en is een alcoholverslaving anders dan een nicotineverslaving en bij sommige drugs is alleen sprake van een gewenning. Bij cannabismisbruik hebben vaak onderliggende psychische problemen met problematisch gebruik te maken. We kunnen ons in zake opleiding beter richten op de wetenschappelijk onderbouwde indicatoren, die op problematisch gebruik kunnen duiden en werknemers hierop alert maken.

#### Art. 7.1 (verpakking)

##### Onredelijke eis afbreken huidige structuren indien garantie op voortzetting na experiment ontbreekt

Wij zien geen reden om bestaande goedwerkende structuren niet in stand te houden en ondernemers van teelt- en coffeeshopbedrijven te dwingen de onderneming ingrijpend af- en op te bouwen in personeelsbestanden en bedrijfsstructuren met een eventuele herhaling op het einde van het experiment, maar dan andersom. Het staat niet in verhouding wat van beide bedrijventypen gevraagd wordt omwille van een kleinschalig experiment.

##### Situatie werknemers

Indien de teler alle cannabis moet inpakken voor de consument betekend het voor de coffeeshop dat de medewerkers die nu deze werkzaamheden verrichten werkeloos worden. Hoewel wij dit kenbaar hebben gemaakt (VCE-brief 25-10-2018) vinden wij niets terug in het concept AMvB ofwel een aanpassingen of een toevoeging of enige tekst over compensatie of gegarandeerde te werkstelling met behoud van huidig salaris ofwel een sociaal plan voor coffeeshopmedewerkers indien zij door het experiment werkeloos worden. Gezien de te verwachten omzetsdaling moet rekening gehouden worden dat ook verkoop- en barmedewerkers hierbij getroffen zijn. Coffeeshopmedewerkers hebben aangegeven hun baan te willen behouden en niet plotseling onnodig op straat komen te staan voor alleen een tijdelijk experiment. Of is werken bij een coffeeshop reden om geen VOG af te geven om de cannabis de mogen blijven inpakken?

Werkcontracten kunnen niet eindeloos verlengd worden (maximaal 2 jaar) en een ontbinding van een vast werkcontract is kostbaar. De teler zal, om het bedrijfsrisico te beperken, nieuwe tijdelijke contracten afsluiten met nieuwe werknemers. Niet prettig, het betekent namelijk extra risico's en mogelijk tijdelijke vermindering in continuïteit en kwaliteit. Gebrek aan garanties voor de voortzetting van het teeltbedrijf brengt dit met zich mee, waardoor samen met een versnelde afschrijving van de investering de kostprijs voor cannabis alsmaar hoger wordt. Geschetste prijsontwikkeling van medische cannabis door de ministers in antwoord op Kamervragen kunnen steeds minder als vergelijk dienen als aan veel meer eisen moet worden voldaan dan bij een medisch teeltbedrijf gebruikelijk is.

##### Zich niet meer kunnen onderscheiden, ingaan op nieuwe ontwikkelingen lijken uitgesloten

Indien er in een gemeente sprake is van meerdere coffeeshops, wordt het moeilijk zich nog verder van elkaar te onderscheiden als er alleen hasj en wiet te koop is, wat de indruk bij de consument zal versterken dat het om een eenheidsworst of staatswiet zou gaan, termen die we liever niet horen, het jaagt alleen maar de bezoekers weg en belooft een slechte start van het experiment, daar heeft niemand belang bij. Wij hebben aanbevolen zo min mogelijk reuring te veroorzaken, te kiezen voor een geleidelijke overgang van illegale naar legale cannabis, de bezoeker moet bij voorbaat zo weinig mogelijk ervan merken dat er iets veranderd is en moet deze op dezelfde, dan wel op nog betere service kunnen rekenen.

Een uitgekilde menulijst, zonder buitenlandse hasj- en wietsoorten, joints en *edibles* is wat de consument tegemoet kan zien en een lange periode waarin geen innovaties meer mogelijk zijn en waar niet kan worden ingespeeld op (nieuwe) behoeften van de consument. Initiatieven om coffeeshopbezoekers met nieuwe producten te charmeren om over te stappen naar een andere wijze van gebruik, namelijk zonder tabak, krijgen zo bij voorbaat al weinig kans.

#### 7.2 (verpakking)

Het is niet werkelijk smakelijk als alle bezoekers aan hetzelfde bakje ruiken en werkt het een bacteriële besmetting in de hand en een griepvirus kan zo gemakkelijk worden overgedragen. Hier prevaleert niet de gezondheidszorg, maar de controledwang op de gesloten keten, waarbij verondersteld wordt dat verzegelde zakjes het enige alternatief is om dit de kunnen waarborgen. In onze opvatting is de administratie van de coffeeshop net zo toereikend als die van een teler om de geslotenheid van de keten aan te tonen, teneinde gaat het om een gecodeerde productlijn die te volgen moet zijn en niet of een verpakking wel of niet verzegeld is.

#### Art. 9. (administratie)

We gaan er van uit dat controleurs die de administratie willen inzien van de belastingdienst zijn en deze informatie niet delen met derden en indien dit wel het geval mocht zijn hieraan geheimhouding verbonden is.

#### Art. 11. (lokaal aanvullende eisen)

Zie antwoordt op vraag 2 van 7

#### Art. 22

Alleen in de toelichting staat dat coffeeshops van meerdere telers mogen afnemen en telers aan meerdere gemeenten mogen leveren; In dit concept is dit minder eenduidig omdat in enkelvoud wordt gesproken.

#### Art. 23.2 (eisen teeltlocatie)

Omdat alles op locatie verwerkt moet worden, weet van oogster, knipper en inpakker, vervoerder, zowat het hele bedrijf waar de locatie is, waardoor de risico's toenemen. Het wordt ook nog eens onnodig duur als je in een kweekkas buitenaf nog een kantine werk- en droogruimtes, toilet, beveiligde opslag en de hele mik-mak moet inrichten per locatie, wat onnodige hoge kosten met zich mee brengt en de kostprijs van cannabis verder stijgt. Te telers moeten zelf kunnen bepalen waar zij de verschillende processen van verdere verwerking laten plaatsvinden en o.a. tegenstrijdig is als financiële middelen worden toegezegd voor automatisering indien teeltbedrijven samenwerken in verdere verwerkingsprocessen van de cannabis.

#### Art. 26 (verpakking)

Met alle eisen die aan de verpakking gesteld worden, inclusief *track and trace* code en de wensen van de consument (doorzichtig oppervlag om de cannabis te kunnen zien en info over terpenen en smaakbeleving) maakt de verpakking steeds groter of de letters en symbolen te klein. Wij vinden het erg veel informatie op in wezen kleine hoeveelheden cannabis, informatie die al op de voorlichtingsflyer verstrekt wordt die in de coffeeshops aanwezig moeten zijn. Wat de bijsluiter betreft zal na 1 keer gebruiken en lezen geen aandacht meer zijn en ongelezen bij het afval belanden. Wij



zouden met huidige technologie op smartpohones beter kunnen kiezen voor een QR-code op de verpakking die verwijst naar een informatiewebsite waar de tips voor veilig gebruik in vele talen te vinden zijn en het gaat hierbij niet alleen om de toerist, maar ook om de vele expats en buitenlandse studenten in ons land van informatie te voorzien over verstandig en veilig gebruik. We denken dat experts met ons eens zullen zijn dat een overmaat (door de overheid opgelegde) drugsinformatie bij een volwassen consument ook een verkeerd effect kan hebben en we verzoeken om enige omzichtigheid en pogingen de legaal geteelde cannabis op ‘staatswiet’ te doen lijken zo veel mogelijk achterwege te laten.

Met de eisen voor de verpakking, plus een bijsluitertje maakt een betuttelende indruk op een recreatieve consument, waar het in gesprekken met de coffeeshopmedewerker meer over smaak en de werking gaat. Indien we werkelijk iets willen betekenen voor onze bezoekers en hun gezondheid verdient gebruik zonder tabak onze aandacht en inzet om stapsgewijs met innovatieve producten consumenten over te halen tot veiliger gebruik. We denken hierbij aan capsules (*liquides*) of minicontainertjes gevuld met hasj of wiet voor gebruik zonder tabak die kunnen worden aangeboden en zo de op de menulijst gebruikelijke joints te doen vervangen naar mate de vraag naar nieuwe gebruiksvormen stijgt. Het is goed om consumenten te informeren, echter vragen wij ons af tot welke wetenschapsvraag dit moet leiden en wat de (positieve) meetbare verwachtingen zijn van deze maatregel. Wij betreuren dat het experiment zich alleen beperkt op de informatieverstrekking dat gebruik zonder tabak minder schadelijk is en huidige ontwikkelingen negeert hetgeen innovatie uitsluit.

Het advies hoe je cannabis moet eten ontbreekt trouwens. Wel of geen *edibles*, thuis worden ook hasjcakes en wietkoekjes gebakken.

Art. 27 (kwaliteit)

De eis dat de cannabis van gelijke kwaliteit moet zijn als nu ook in coffeeshops verkocht wordt, is niet opgenomen en we kunnen vooralsnog niet verzekerd zijn dat deze kwaliteit geleverd kan worden.

Art. 28 (vervoer)

Zie artikel 5.4

Art. 33.1 (volgen en evalueren experiment)

We stellen vast dat vanaf het begin het betrekken van coffeeshops beperkt is gebleven, thans maakten we geen onderdeel uit bij de adviescommissie Knottnerus in het ondersteunend panel bestaand uit vertegenwoordiging VNG en verslavingszorg. Wij zijn dan wel bevroegd, maar praktisch gebonden problematiek bleef onderbelicht. Het is ons ook niet gelukt ambtelijke vertegenwoordigers te overtuigen dat eisen onvoldoende aansluiten op de praktijk en op de behoefte van de consument. Tot nu toe was consumentenvertegenwoordiging ongewenst. Wij rekenen op een vaste vertegenwoordiging in de begeleidingscommissie om vanuit ons perspectief en expertise te reflecteren wat tevens voor de telers moet gelden en ook lijkt ons vertegenwoordiging vanuit de consument wenselijk. Coffeeshops en telers moeten kunnen rekenen op goede communicatie en korte lijnen.

Vers van de pers het nieuwe Intraval-onderzoek in opdracht van WODC, waar het woord waterbedeffect pijnlijk wordt vermeden en experts blijven gissen hoe het nou toch komt dat het in de ene Limburgse gemeente drukker met toeristen is dan in de andere gemeente en men dat overal anders ervaart, teneinde valt niets erover te zeggen of de ons land bezoekende toeristen niets of minder hebben gebruikt. Met het aanwijzen van een controlegemeente wil men blijkbaar een inhaalslag maken en deze keer wel het waterbedeffect meten.

Art.34 (afbouw experiment)

Zie artikel 5.2

Art.35 (inwerkingtreding)

---

Zie artikel 3 en 4.1

Met vriendelijke groet,

Lisa Lankes (voorzitter) namens Vereniging Coffeeshops Eindhoven

---

Vereniging Coffeeshops Eindhoven, Varenstraat 1, 5611 Eindhoven  
eindhoven.nl

Secretariaat@vce-